

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Titulus IV. De mutuis Petitionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

accedere ejus Procuratorem, siquem constituit, vel domesticos, & his deficientibus vicinos, iisque annuntiare citationem, relicto suae commissionis exemplo, ut ad Reum perveniat citatio. c. 3. de dolo. Quod si neque hoc modo citationem insinuare possit, vel expediat, tum demum ea fieri debet ad domum, h. e. poni in domo, vel in porta domus, in qua communiter habitare consuevit citandus, affigi. l. 5. §. 2. ff. quod vi aut clam. Consulto autem faciet Nuntius, si citationem deponat, vel affigat ad sedes coram duobus vel tribus testibus, ut eam factam esse sufficienter probare possit; quamvis enim ipsi, etiam sine testibus asserenti, citationem legitime executum esse, regulariter credendum sit propter juramentum, quo obstrictus est ratione officij, securior tamen erit, si possit producere testes. Caveat insuper, ne citationem exequatur nocte; quia hæc redditur suspecta. per text. & DD. in c. 24. de offic. deleg. Quod si neque in faciem, neque ad domum, citari possit Reus, citandus est in pago, vel oppido, ubi habitare solet, per Præconem, vel per Edictum. Postquam verò Nuntius citationem ritè executus est, id referre debet Judici; quam relationem in Acta referre oportet, & quidem ita necessariò, ut sine hac relatione neque citatio, neque processus, neque secuta sententia vim habeat & robur, ut cum alijs docet Haunold. to. 5. tr. 3. n. 69. arg. l. 5. §. 1. ff. quib. ex caus. in possess.

- 20 Quæres, an citatus teneatur credere Nuntio citanti? R. si est Nuntius juratus & publicus, tenetur: si verò sit privatus, non tenetur ei credere, nisi exhibeat litteras citatorias, Judicis commissionem continentes. Excipe, nisi alicubi praxis habeat, ut citatio à privatis Nuntijs fiat tantum ore tenus, & sine litteris.
- 21 Dico 6. Effectus citationis validæ sunt sequentes. 1. Adstringit citatum ad comparandum, nisi iusta exceptione se possit tueri: qua cessante si non comparet, ad instantiam Actoris declaratur & punitur ut contumax. c. 2. de dolo. c. ult. §. ult. ut lit. non contest. l. 2. ff. si quis in jus vocat. 2. Actorem, qui citationem petiit, obligat ad proseguendam litem coram Judice citante, ita ut variare non amplius possit. l. fin. §. 2. C. de in jus vocando. 3. Operatur præventionem. l. fin. cit. §. 1. l. 7. ff. de Judic. ita ut alij Judices, licet aliàs competentes, se intromittere non amplius possint. 4. Judici delegato perpetuat jurisdictionem, ut eam non amittat per mortem delegantis. c. 20. de Off. deleg. ubi corrigitur c. 19. immediate præcedens, quod, sicut Leges Civiles, ad hunc effectum requirere videtur litis contestationem. 5. Inducit litis pendentiam, ut ea pendente nihil innovari possit. t. i. ut lite pendente. §. Clem. 2. eod. 6. Rem, quæ controvertitur actione reali, facit litigiosam, ut pendente lite alienari regulariter non possit. l. 2. junctâ Auth. litigiosas C. de litigiosis. Nov. 112. c. 1. 7. Interrumpit præscriptionem odiosam, seu inductam in odium negligentis, uti est præscriptio 30. vel 40. annorum. l. 3. §. ibi gl. l. 7. C. de prescrip. 30. vel 40. ann.

TITULUS IV.

De Mutuis Petitionibus.

SUMMARIUM.

1. Mutua petitio est conventio, & reconventio, qua Reus vicissim petit aliquid ab Actore.
2. Quamvis regulariter quilibet reconvenire possit;
3. 5. Jus tamen scriptum Laico non permittit reconvenire Clericum coram Laico, nisi in causa connexa.
4. 6. Bene autem Jus Consuetudinarium.
7. In quibus causis Reconventio habeat locum.
8. Ejus effectus est duplex.

Sciendum, per mutuas petitiones intelligi conventionem, quam instituit Actor adversus Reum, & reconventionem, quam proponit Reus vicissim adversus Actorem, ut aded sic se mutuo convenientes, & aliquid ab invicem petentes, ambo fiant simul Actor & Reus; si nempe Reus visò Actoris libello eodem Judici porrigit alium libellum, vicissim aliquid petendo ab Actore. Hæc reconventio (die Gegenklag) ex c. 1. 2. h. t. l. 14. junctâ Auth. Et consequenter C. de sententijs & interloc. definitur esse Actio contra Actorem instituta à Reo convento sub eodem Judice, & durante adhuc judicio conventionis. Equitas enim dicit, ut, quod quisque juris in alterum statuit, eodem ipse utatur. Rubr. §. l. 1. ff. quod quisque juris, & ut patiat, ut se reconveniri coram eodem Judice, licet aliàs non proprio, ad quem traxit Adversarij. Unde si Actor renuat respondere coram eodem Judice in causa reconventionis, nec Reus tenebitur respondere in causa conventionis. Sed quo tempore durantis Judicij conventionis proponenda est reconventio? R. aut in ipso litis exordio, ante vel immediate post litis contestationem; aut postquam lite contestata jam ad alios actus Judiciales processum est. c. 1. §. l. 14. cit.

Dico 1. Reconvenire Actorem quilibet conventus potest, nisi privatus sit potestate sustinendi personam Actoris. Ratio; quia reconvenire est agere, seu partes Actoris suscipere. Agere autem prohibetur excommunicatus. c. 5. de Except. item bannitus Imperij, de in die Reichs-Nest et claret isti, cum tanquam hostis Imperij exciderit omnibus civium Imperij juribus.

Dico 2. Spectato Jure Scripto probabilius non potest Laicus reconvenire Clericum coram Judice Laico in causa non connexa, & per modum actionis. Ita cum multis Theologorum & Canonistarum Cancellar. Schmid & D. Bassis Semicentur. 2. qq. Canonico Legal. controvers. 12. n. 8. Prob. 1. Jus Canonicum (nam Civile in hoc puncto, Immunitatem Ecclesiasticam concernente, non est attendendum) absolute prohibet Clericum conveniri coram Judice Laico, etiam in causa temporali tantum & Civili. c. 2. 4. 12. de for. compet. c. un. de Cleric. conjug. in 6. Ergo etiam prohibet reconveniri Clericum coram Judice Laico; pariter quia reconventio est vera, nimirum alte-

re conventio, & tanquam species continetur sub conventionem tanquam genere: quando autem prohibetur genus, censetur simul omnis species esse prohibita. per l. 147. ff. de R. J. ibi: species esse prohibita. Partim quia semper specialia generalibus insunt. Partim quia eadem est prolix ratio prohibendi reconventionem: inest scilicet illi, qui superioris sunt ordinationis, iudicentur ab inferioribus, & Laicorum patres à Laicis. Prob. a. Clerici neque tacite possunt iudici Laico prorogare jurisdictionem tale, utpote simpliciter incompetenti, ut patet ex c. 4. § 12. cit. Sed reconventio fundatur in tacita prorogatione jurisdictionis, ut colligitur ex l. 14. cit. Dixi 1. probabilis; scio enim, quod oppositam sententiam teneant non modo heterodoxi, qui in huiusmodi questionibus utique non sunt curandi, verum etiam inligens & multi orthodoxi, ut Hostiensis, Andr. August. Barbos. Rodriq. Wagner. Eck. Oliva. Vallenf. Wiestner h. n. 12. & alij. Ex Theologis citatur Sylv. Tabian. Sanch. l. 6. Moral. c. 1. dub. 1. Dixi 2. in causa, nempe non tantum Criminali, quod apud omnes fere Catholicos certum est, eo quod iudicium criminale tendat directè in ipsam personam, sed etiam in Civili. Dixi 3. non connexa; si enim est connexa, scilicet cum petitione principali, vel quando est ejusdem rationis, facile conveniri possit; ut si Clericus conveniat Laicum ex empto, Laicus verò eundem reconveniat de evictione: si Clericus accuset calumniosè Laicum, Laicus verò eundem super hac calumnia reconveniat civiliter. Ratio est; quia reconventio in causa connexa habet rationem exceptionis & naturalis defensionis, sicut alia allegationes Rei, atque proponitur potius per modum Exceptionis, quam per modum Actionis. Aliud est de causis disparatis & non connexis, ut si Clericus conveniat Laicum & petat centum ex causa mutui, Laicus verò illum reconvenire vellet ex causa commodati. Dixi 4. iudicatum iure scripto; siquidem dico 3. Vi Consuetudinis, ubi ea viget, Laicus reconveniri Clericum coram iudice Laico in causis Civilibus jus habet, & iudex promittendi executionem tamen sententiae reservat iudici Ecclesiastico. P. Friderich n. 607. non audens reprobare consuetudinem, plurimorum DD. calculo approbatam, nec à SS. Pontificibus reprobata. Certè P. Wiestner l. 13. ex Oliva & Haunoldo dicit, esse generalem styli & consuetudinem reconvenendi Clericos, passim & sine ulla querimonia ab Ecclesia toleratam, extra Bavariam; nam in hac provincia reconventio est restricta ad causas tantum connexas inter incolas, non verò permissa in causis non connexis; sic enim habet art. 6. n. 1. der Gerichts-Ordnung: wo aber die Gegen-Klag von der ersten Klag nit hergehet / noch der anhängig / sondern eine andere Klag ist / soll alsdann ein Einwohner dem andern = vor seinem Ordentlichen Gericht fürnehmen. Proinde in Bavaria hanc consuetudinem reconvenendi non vigere existimo in Laicis quoad causas non connexas.

Lib. II. R. P. Pichler.

nexas: quis ergo eam vigere credat adversus Clericos? Addidi, executione tamen sententiae reservata iudici Ecclesiastico; etiam si executio non in ipsa Clerici persona, sed in bonis tantum temporalibus Ecclesiasticae personae facienda sit (nisi haec bona aliunde subint jurisdictioni Laicali, v. g. jure reservationis in prima fundatione) imò & in bonis patrimonialibus, ut tradit communis cum Barbosa l. 1. §. E. II. c. 39. §. 2. n. 156. Et Sperelli decis. 12. n. 35. hanc opinionem vocat indubitabilem & practicatam, quae dicit, bona etiam patrimonialia sequi personam Clericorum, ubi agitur de foro & jurisdictione. Neque dicas cum Oliva p. 2. q. 6. n. 5. oppositum tenente, quod in casu, quo ipse Clericus non est exemptus à jurisdictione Laicali (ut in reconventionem) neque bona ipsius exempta esse debeant: nam verum id quidem est quoad sententiam, ita ut haec, sicut Clericum, ita & bona ipsius afficiat; non tamen quoad executionem. Invertitur proin argumentum: iudex Laicus in persona Clerici non potest exequi sententiam: ergo nec in illius bonis, utpote accessoris ad personam. Videlicet quoad forum & jurisdictionem potius attendi debet persona, quam bona; quia sententia (sicut & lex) disponens circa bona non potest observari nisi per aliquam personam, quae obligetur sententiae, vel lege: nec aliquis potest habere jurisdictionem in bona, nisi habeat etiam in personam, cuius sunt ea bona.

Oppones contra assertionem n. 3. positam 1. Jura, quae permittunt reconventionem, loquuntur indistinctè, atque Actorem coram eodem iudice, etiam aliis incompetente, reconveniri concedunt, nec excipiunt Clericos: ergo etiam indistinctè, etiam de Clericis reconveniens, intelligenda sunt. 2. Aequitas naturalis dicat, ut Clericus, qui Laicum reconvenire potest coram iudice Ecclesiastico, etiam vicissim reconveniri possit coram Laico; cum in iudiciis servanda sit inter litigantes aequalitas. per l. 20. ff. de re iudic. Pariter decet, ut eundem iudicem experiatur Clericus, quem pati coegit Reum Laicum. per l. 22. ff. de iudic. 3. Clericus conveniens Laicum coram iudice Laico, si Laicus conventus habet meliorem causam, condemnari potest ac debet: etiam in expensas, si temerè litigavit: sed sententia condemnatoria non fertur nisi in subditum: ergo Clericus aliquando litigare incipiens coram iudice Laico per conventionem factus est subditus: quidni ergo reconveniri possit? cum subiectio in reconventionem non videatur esse magis ignominiosa Clerico, quam in conventionem. R. imprimis generaliter, retorquendo argumentum in omnibus tribus punctis, & sic inferendo: ergo Clericus etiam in Criminalibus reconveniri potest coram iudice Laico; quod nullus Catholicorum facile admiserit. In specie ad 1. dist. Ant. loquuntur indistinctè, sed singula de suo tantum foro, Civile de Civili, Canonicum de foro Canonico. C. Ant. ita ut Jus Civile, generaliter permittens reconventionem Actoris coram eodem iudice, extendi debeat ad forum Canonicum, & ad

& ad personas à foro Civili exemptas. *N. Ant. Conf.* Jus Civile permittens reconventionem nec potuit præjudicare Clericis quoad suam exemptionem. Ad 2. longè conformius est æquitati naturali, ut pater à filio, magister à discipulo, Superior ab inferiore, adeoque Clericus à Laico non judicetur. Neque ulla est indecentia, si Laicus à Judice Ecclesiastico, bene tamen si Clericus à Laico judicetur. Ad 3. Quod Clericus conveniens Laicum debeat sustinere sententiam definitivam Judicis Laici etiam condemnatoriam, nihil obest; partim quia hæc non est subjeccio propriè, nec Judex Laicus propriè & positivè jurisdictionem exercet in Clericum, sed tantum negativè, declarando scilicet per sententiam, nihil juris competere Clerico in tali causa adversus Laicum, quem absolvit à petitione Actoris; partim quia in causa conventionis id permittit Jus Canonicum, hoc ipso, quod permittat Clerico conventionem Laici coram Laico; non verò permittit in causa reconventionis, ubi Clericus fit Reus, cum generaliter prohibeat Clericum Reum conveniri coram Laico; partim quia sententia Judicis Laici condemnans Clericum Actorem in causa conventionis habet se, sicut lex Magistratus Laici respectu Clericorum: vel enim est justa? & tunc stringit quidem Clericum, sed solum indirectè & ex decencia naturali, non verò quatenus provenit à Judice Laico, utpote cui nulla in Clericum est jurisdictionis; vel est injusta? & tunc absolute non stringit. Quod additum est de condemnatione in expensis, id negatur à P. Engèl de for. comp. n. 41. à Marta de Jurisd. p. 4. casu 136. n. 10. & alijs ibi cit. quia Laicus non habet jurisdictionem in criminalibus ad Clericum puniendum: petenda igitur sunt expensæ à Judice Ecclesiastico contra Clericum temere litigantem. Deinde, licet transmitteretur hoc ea de causa, quia condemnatio in expensis habet dependentiam à sententia definitiva, qua Reus absolvitur, tanquam accessorium ad principale; nam cujus est cognoscere de principali, ejusdem est etiam cognoscere de accessorijs & connexis. arg. c. 3. de Judic. non tamen inde rectè fit argumentum ad reconventionem. Dices: etiam causa conventionis & causa reconventionis sunt connexæ: ergo. *13. Dist. Ant.* connectione ex natura rei & tanta, qualis datur inter sententiam definitivam & condemnatoriam in expensis. *N. Ant.* conexione libera & orta ex voluntate Rei Actorem suum reconvenientis, & sic eum ultro constituentis Reum. *C. Ant. Conf.* Reconveniens Clericum, & sic libere connectens causam reconventionis cum conventionem, non potest dare Judici incapaci jurisdictionem in Clericum, nec iste reconventus eandem prorogare in se: imò quia Clericus reconventus posset citari, & si contumaciter non compareret, condemnari in contumaciam, exerceretur jurisdictio in Clericum in causa etiam criminali, quia condemnaretur super crimine.

6 Oppones contra assertionem n. 4. propositam 1. Nulla valet consuetudo contra Immu-

nitatem Ecclesiasticam, ut patet ex Bulla Cæne casu 15. & ex alijs Juribus Ecclesiasticis: sed consuetudo, vi cujus reconveniuntur Clerici coram Judice Laico, contrariatur Immunitati Ecclesiasticæ, scilicet privilegio fori: ergo. 2. Clerici neque tacite in se possunt prorogare jurisdictionem Judici Laico, ut dictum ad tit. de for. compet. n. 85. sed reconventio Clerici fundatur in prorogatione jurisdictionis expressæ vel tacite Judici Laico facta: ergo. 3. Admissa reconventionem Clerici coram Laico facile erit Laicis pro libitu ad suum forum pertrahere Clericos; nequiter enim occasionem dare poterunt Clericis, ut se conveniant coram Judice Laico, & tunc per reconventionem eos tenere apud eundem Judicem: sed hoc est indignum & absurdum. *13. ad 1. Dist. Ma.* nulla valet consuetudo, Immunitati Ecclesiasticæ contraria, quæ viget invito Pontifice. C. quam tolerat Pontifex vel tacito vel Legali consensu. *N. Ma.* Consuetudinem reconvenendi Clericos scit Pontifex, & non specialiter reclamatur &c. Vid. dicta ad tit. de for. compet. n. 26. Ad 2. Non Clerici prorogant jurisdictionem Judici Laico in reconventionem, sed Summus Pontifex, consuetudinem reconvenendi scienter tolerans, & sic tacite consentiens prorogat, ac privilegium fori in hoc casu particulari tollit. Ad 3. Si constet de tali fraude, neque consuetudo licitam reddit & permissam reconventionem coram Laico; cum fraudis & dolus nemini patrocinari debeat. c. 16. de Refr. c. 2. de Dolo.

Dico 4. Reconventioni locus est in omnibus causis, specialiter non exceptis. Communis ex l. 1. ff. de Extraordin. cognit. §. ult. Etiam si causæ non sint connexæ, & actiones sint diverse, v. g. una realis, altera personalis, qua instituitur reconventio. Ex tendit se conclusio etiam ad causas Summarias. *Clem. 2. de V. S.* præsertim si utraque tractetur summarie: imò si una intenteur plenariè, altera summarie, utraque summarie tractari debet, vel saltem potest, cum una participet alterius privilegio. *arg. c. 2. h. t. nisi plenariè intentata longiores requirat dilationes.* Dixi, specialiter non exceptis: excipiuntur autem 1. causæ executivæ seu quæ paratam habent executionem, ut loquuntur, h. e. in quibus argetur executio rei judicate, v. g. ratione debiti liquidati, ut si est confessio, seu confessio Rei probatum. Hoc pertinet quoque causa depositi, & causa compensationis. *l. 1. C. de deposit. c. 2. de deposito.* ac universim omnes, quæ celeritatem Judicij exigunt, nec moram patiuntur. Intellige hæc de effectu simultanei processûs, quem alias parit reconventio: de quo postea. 2. Causa spolijs; qui enim spoliatus est, & repetit suum à spoliatore, non tenetur ipsi respondere, nisi super causa spoliationis, donec fuerit restitutus in possessionem &c. c. ult. de ord. cognit. 3. Causa Appellationis, seu quando causa per appellationem deferatur ad secundam instantiam. *arg. l. 1. ff. eum, qui appellavit.* cum enim appellatio ideo duntaxat permittatur, ut Acta prioris instantiæ denuo revocentur ad discussionem Judi-

TITULUS V.

De Litis Contestatione.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Litis Contestatio.
2. Quomodo fiat.
3. Ante vel post illam proponuntur Positiones, seu Positionalia, & feruntur Articuli, ac Interrogatoria.
4. Litis contestatio, etiam solennis, regulariter est de substantia Iudicii Ordinarii.
5. Non tamen necesse est, ut petitio & responsio fiat simul, & utroque presente, Actore & Reo.
6. Quis sit effectus litis contestate.

Sciendum 1. Contestationem litis, quam Germani vocant die *Verfahung* des *Nichtens* / vel *Nichts-Verfestigung* / sic describi possit ex c. 54. §. licet de *Eled.* & c. in h. t. Est petitio Actoris in Jure facta, & subsequuta responsio Rei, animo litigandi. Sensus est, quod sit Actus Judicialis, quo per petitionem Actoris, & congruam responsum Rei, in Iudicio propositam declaratur utriusque animus & voluntas litigandi; adeoque Iudicium, quod strictè loquendo inchoatur per litis contestationem, quæ ideo vocatur *principium*, *basis*, ac *fundamentum* Iudicii (nam citatio est potius principii actionis instituendæ §. fin. *Inst. de pena tem. litig.* quam Iudicii propriè dicti, & per eam Actor potius agere vult, quam agere. l. 15. ff. *ratam rem haberi*) Iudicium, inquam, propriè constituitur per affirmationem unius & contradictionem alterius coram Iudice. Proinde litis contestatio nec in sola petitione Actoris, aut narratione in libello contenta, neque in positionibus Actoris, & responsionibus ad istas, etiam coram Iudice, neque in petitione Actoris & responsione Rei simul, extra Jus seu Iudicium, aut absque animo litigandi factis consistit c. c. l. 4. ff. de *Interrogationib.* Neque sufficit, si Reus generaliter dicat, *volo litigare*, sed debet contradicere, saltem terminis generalibus, Actoris petitioni. v. g. *nego narrata, prout narrata sunt. vel: nego deberi, quæ petita sunt.* Vel, si non in æstu iracundiæ, sed in responsione ad libellum dicat, *mentiris*, atque in eo persistat. Vel: *non credo, vera esse, quæ narrantur, & petuntur* &c. Quod si Reus affirmativè responderet, & fateretur, quod petit Actor, sed tamen exciperet, se jam solvisse, non esset contestatio litis, nisi Actor negaret solutionem factam: hac autem negatione accedente fit contestatio litis, & Reus quasi Actor efficitur cum affirmet; adeoque probare solutionem ipse debet. Quando igitur aliquis, nempe Actor, contestatur sibi jus competere, alter verò, scilicet Reus, contestatur contrarium, litis contestatio vocatur, & fit. Nullo modo autem regulariter constituitur litis contestatio per exceptionem Rei; quia excipiens nec negat, nec fatetur intentionem Actoris, sed nudè asserit, sibi competere exceptionem: imò per exceptionem peremptoriam destruitur, per dilatoriam,

Judicalem ad succurrendum ei, qui se sententia gravatum existimat, ob aliam causam interpellandus non est Iudex appellationis, adeoque reconventio coram illo locum non habet. Causæ Criminales criminaliter intentatæ, nisi Reus adversus Accusatorem majus crimen criminaliter intenter, vel nisi suam suorumve persequatur injuriam, l. 5. ff. de *publ. Judic.* & l. 4. c. de *his, qui accusare.* Vel nisi crimina sint conexa, quod permittit praxis. Imò accusatus criminaliter reconvenire potest civiliter, & vicissim civiliter conventus accusare criminaliter Actorem permittitur, si causæ sint conexæ, & Criminalis tractetur principaliter, & altera incidenter. l. 3. c. de *Ord. Judic.* 5. Causæ omnes à jurisdictione Iudicis, coram quo facta est conventio, exemptæ, uti causæ Spirituales respectu Iudicis Laici: causæ Feudales respectu eorum, qui non sunt Domini directi vel Pares Curiae; & vicissim allodiales respectu Parium curiæ feudalis &c. 6. Actor reconventus nequit iterum reconvenire, ut habet communis: ne scilicet causæ accumularentur nimium, fiatque perturbatio Iudicii.

Dico 5. Effectus reconventionis est duplex, si ea proponatur statim initio litis, & debito tempore. 1. parit simultatem cognitionis, seu facit processum simultaneum, ita ut utraque causa, conventionis & reconventionis, simul ventilanda, & unâ sententiâ (quoad probationem, nam revera sunt duæ sententiæ) terminanda sit. Text. & DD. in c. 1. b. t. sed ita tamen, ut semper prærogativa concedatur Actori primo, & causa conventionis cognoscatur prius, atque sententiâ circa illam primo loci scribatur & pronuntietur. Excipe, nisi alterutra causa celeritatem exigeret, & ex morte immineret periculum; tunc enim illa citius expediri posset; item si causa alterutra exigeret altiorē indaginem, adeoque longiores dilationes, non deberet altera tamdiu differri. 2. Prorogat jurisdictionem, seu inducit competentiam Iudicis, ac facit, ut Actor, licet alius subiectus non sit, quoad negotium reconventionis subiciatur Iudici, coram quo conventionem instituit. l. 14. cit. Neque obstat, quod secundum l. 7. §. 2. ff. de *Judic.* ad prorogationem requiratur consensus Partium; quia id solummodo procedit, quando prorogatio fit ab homine, non autem, quando à Jure, ut in nostro casu: Lex autem inducens prorogationem etiam in invitos vim habet, arg. l. 83. §. 1. ff. de *V. O.* Dixi, si proponatur statim initio litis; si enim primum post unum vel plures actus Judiciales à litis contestatione, sed ante conclusionem in causa adhuc, & ante sententiam definitivam, proponatur, unam duntaxat effectum operatur, nempe prorogationem jurisdictionis, non verò simultatem processus.